

Eritrean National Council for Democratic Change
The Executive Office

**መግለጺ ፈጻሚ ቤት ጽሕፈት ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ ንዲሞክራሲያዊ ለውጢ
[ኤ.ሃ.ባ.ዲ.ሊ.] ኣብ ቀዳማይ ዓመት ዝኸሪ ሓደጋ ደሴት ላምፔዱሳ**

ቅድሚኡ ሓደ ዓመት፡ ልክዕ ከም ሎሚ ዕለት 3 ጥቅምቲ ንኹሉ ኤርትራዊ ንምጽዋሩ ኣዝዩ ዘጸግም ከበድ ሓዘን ዘስግበ ፍጻመ ተኸሲቱ። ኣብ ዕለት 3 ጥቅምቲ 2013፣ ሓንቲ ጃልባ ካብ ሊብያ ናይ ዓዲ ጥልያን ልዕሊ 500፡ መብዛሕትኦም ኤርትራውያን ዝኾኑ ስደተኛታት ሓዛ ብባሕሪ እንዳተገደዱ እንከላ ተገምጢላ ኣብ ባሕሪ ጥሒላ። ድሒሩ ከምዝተገልጸ ጠንቂ ናይቲ ኣስካሕካሒ ሓደጋ ኣብታ ጃልባ ሓዊ ስለዝተባርጠ ምዃኑ ተገለጹ። ኣብቲ ፈለግ ዝተኸየደ ናይ ህጹጽ ረድኤት ጸዕሪ ኸኣ 155 ዝኾኑ ስደተኛታት ብሂወቶም ክድሕኑ ክኢሎም፡ ብድሕሪኡ ዝተኸየዱ ጸዕርታት ግን ብሂወቱ ዝድሕን ሰብ ኣይተረኽበን። ድሕሪ ሰሙን ናይቲ ሓደጋ ዘንገፈሉ እዋን ዝያዳ 360 ዝኾኑ ሬሳታት ከኣ ተረኺቦም። በዚ ፍጻመ ኩሉ ማሕበረሰብ ዓለም ሓዘኑ ክገልጽ እንከሎ፡ ብፍለይ ግን ሕብረት ኣውሮጳ፡ ብዝያዳ ኸኣ ጥልያናውያንን ፉሉይ ንዝኸሪ እቶም ሂወቶም ዝሓለፈ ስደተኛታት መደብ ሓዘን ኣካይዶም።

እዚ ተረኽቦ እዚ ንኹልና ኣብ ብርቱዕ ናይ ሓዘን መንፈስ ዘእተወና ኮይኑ ብፍለይ ግን ቤተሰብን ፈተውቲን መውቲ ስደተኛታት ክርሳዕ ዘይክእል ቃንዛ ኣስዒቡሎም እዩ። እዚ ሓደ ካብቲ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ህይወት ኣዝዮም ቦዳህቲ ዝኾኑዎ ኣጋጣሚታት ብመስተንክራዊ ትብዓት ይሰግር ምህላዉ ዘረጋግጽ ኣጋጣሚውን እዩ። እቲ ክሳብ ሕጂ ሓዘንና ከይንርስዕን ከይንድበስን ዝገብር ዘሎ ኩነታት ግን፡ መንእሲያት ኤርትራውያን ክሳብ ሕጂውን እንተኾነ ኣብ ሂወቶም፡ ኣጸምእ ምድረ ቦዳታት ኣቋሪጸምን ሰፊሕን ሓደገኛን ጽፍሒ ባሕሪ ሰንጢቕምን ንዝሓሸ ተስፋ ናይ ሂወት ናብ ኣውሮጳ ካብ ምጉዳዝ ዝበልጽ ኣማራጺ ዘይምርካቦም እዩ። እዚ ክቕጽል ከሎ ኸኣ ኣብዚ መስርሕ ሂወቶም ዝቐጸ ዘሎ ሓያሎ ከም ዘለዉውን ርዳኤ እዩ።

ኣብ ኣውሮጳ ብሰንኪ ፍጻመ ሓደጋ ደሴት ላምፔዱሳ ንጉዳይ ስደተኛታት ዝምልከት ክትዓት ተላዒሉ ካብ ቅድሚኡ ዝነበረ ብዝያዳ ዕምቆት ዋላ እኳ እንተተዘራረቡሉ፡ ብሓፈሽኡ ኣብቲ ምፍታሕ ናይቲ ሽግር ግን እዚ እዩ ዝበሃል ዝጥቀስ ለውጢ ኣየምጽእን። ካብ ማሕበረሰብ ዓለም ብሓፈሻ ካብ ምዕራባውያን ሃገራት ከኣ ብፍለይ ስደተኛታት ኣብ ምቕባልን ምሕጋዝን ኣዝዩ ብዙሕን ዝምስገንን ጸዕርታት ይካየድ እዩ። እንተኾነ ግን እዚ ሓገዛት ነቲ ናይ ስደተኛታት ጸገም ነባሪ ፍታሕ ክኸውን ኣይክእልን እዩ። ስለምንታይ፣ ስደተኛታት ካብ ሃገሮም ምስ ወጹ ዘንገፈም ሽግር፡ ሳዕብዮን ናይ ሓደ ኻልእ ቅድሚኡ ዘንገፍ ዘሎ ጠንቂ ስለዝኾነ። ስለዚ እንተይ እዩ እዚ ጠንቂ ስደተኛታት ካብ ሃገሮም ንሂወቶም ኣብ ሓደጋ ብዘእቱ መገዲ ከይተረፈ ብብዝሒ ንኸስደዱ ዝገብር ዘሎ፡ ዝብል ሕቶ ምምላስ ኣገዳሲ እዩ።

ነቶም ካብ ኤርትራ ዝስደዱ ዘለዉ ብዝምልከት፡ ብፍለይ ኣብዚ ዝሓለፈ 10 ዓመታት፡ ካብ ሃገሮም ብብዝሒ ክወጹ ዝደፋፍኦም ዘሎ ጨካን ኣተሓህህ ስርዓት ህግደፍ እዩ። ኣብ ኤርትራ ሕጂ ዘሎ

ኸነታት ንኸትርድኦ ዝኸብድ ኣይኮነን። ህዝቢ ሰብኣዊ መሰላቱን ሓርነታቱን ቦቲ ስርዓት ተኸልኪሉ ኣሎ። ኣብ ኤርትራ ኣዝዮም መሰረታውያን ዝበሃሉ መሰላት ኩሉ ጊዜ ምስተጋህሱ እዮም። ናይ ምስራሕን ናብራኻ ምስራዕን መሰል፣ ኣብ ውልቀ ሂወትካ ብዘይ ዝኸነ ጸቕጢ ባዕልኻ ናይ ምውሳን መሰል፣ ናይ ምንቅስቃስ መሰል፣ ሓሳብካ ብናጽነት ናይ ምግላጽ መሰል፣ ፍትሕን ግቡእ መስርሕ ቤት ፍርድን ናይ ምርካብ መሰል፣ ብወለንታኻ ናይ ምእካብ መሰልን ካልኣት መሰላትን ኣብ ኤርትራ ኩልኩላት እዮም። እዚ ንብዙሓት ኣብ ዓዲ ፍትሕን ዲሞክራሲን ንዝነብሩን፣ መሰላቶም ናይ ምርካብ ጉዳይ ከኣ ከም ትሑዝ ንዝወስድዎን ሰባት ክሰምዕዎ እንክለዉ፣ ሓደ እዋን ቅድሚኡ ብዙሕ ዘመናት ዝነበረ ናይ ባርባራዊ ማሕበረሰብ ዛንታ ይመስሎም ይኸውን። እዚ ግን ክሳብ ሕጂ መዓልታዊ ናብራ ህዝቢ ኤርትራ እዩ።

ሃገሮም ገዲፎም ብብዝሒ ዝወጹ ዘለዉን፣ ግዳያት ዘይሕጋዊ ምስግጋር ሰብ ኮይኖም ተቐጽዮም ናይ ዝተርፉ ዘለዉን፣ ሰደተኛታት ኮይኖም ፍቕድኡ ፋሕ ኢሎም ናይ ዝነብሩ ዘለዉን ኤርትራውያን ጉዳይ ነባሪ ፍታሕ ዝረክቡ፣ ኤርትራውያን፣ እንተተኸኢሉ ብሓገዝ ናይ ማሕበረሰብ ዓለም፤ ኣንጻር ባርባራዊ ስርዓት ህግደፍን ፖለቲካዊን ማሕበረሰባዊን ጭቆናታቱን ተቓሊስና ንምዕዋት ዓቕምና ክዓቢ እንተኸኢሉ ጥራይ እዩ። በዚ መንገድዚ ጥራይ ከኣ እዩ ሸግር ናይ ካብ ሃገሮም ዝወጹ ሰደተኛታት ዘይኮነስ እቲ ቀንዲን ዝዓበዩን ሸግር ማለት እቲ ጠንቂ ሰደት ንሓዋሩ ክፍወስ ዝኸእል።

በዚ ኣጋጣሚ እዚ ኤርትራዊ ሃገራዊ ባይቶ፣ ንኹሉ ማህበረሰብ ዓለም ብፍላይ ከኣ ንሃገራት ሕብራት ኣውሮጳ፣ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ፣ ካናዳን ኣውስትራሊያን፣ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዝወርድ ዘሎ ግፍዒ ኣብ ግምት ኣእትዮን፣ ሓዲሽ ዲሞክራሲ ኣብ ኤርትራ ዝውለደሉ ኩነታት ንኸፍጠርን፣ ኣብ ልዕሊ ስርዓት ህግደፍ ከኣ ፖለቲካዊን ዲፕሎማሲያዊን ጸቕታት ኣበርቲዐን ብምክያድ ናጻን ዲሞክራሲያዊን ስርዓት ኣብ ኤርትራ ንኸትከል ብምስምማዕ ኢዱ ዝህበሉ ኩነታት ንኸፍጥረን ክሕግዛ ጸውዒቱ የቕርብ።

ንኹሉ ኤርትራዊ ኸኣ፣ ሕጂ ዘሎናዮ እዋን፣ ብዛዕባ መጻኢ ሃገርናን ወለዶታትናን ብዕቱብ እንሓስበሉ እዋን ስለዝኸነ፣ ካብ መራሕቲ ስርዓት ህግደፍ ንዝበሃለናን ዝወሃበናን ትእዛዝ ተማእዚዝና ኣብ ክንዲ ንኸይድ፣ "ስለምንታይ እዚ ይኸውን" ዝብል ንመንግስቲ እውን እንተኸነ ተሓታቲ ዝገብር ሃዲሽ ባህሊ ክነተኣታቱ እዩ ዝግበእና። ሕጂ ከም ሃገር ኣጓኒፋና ዘሎ ጸገም፣ እቲ ኣብ እዋን ሓርነታዊ ቃልስና ዘመስከርናዮ ጅግንነት፣ ደጊምና ዲክታቶሪያዊ ስርዓት ካብ ሃገርና ንሓዋሩ ንምእላይ ክነርእዮን ክነሓድሶን ዝሓትት እዋን እዩ። ስለዚ ብሸም ፍትሕን ዲሞክራሲን፣ ህዝብናን ሃገርናን ካብ ብርሰት ክነድሕን፣ ኣንጻር ኩሉ ዓይነት ምልኪ ሓቢርና ንቃለስ!!

ፈጻሚ ቤት ጽሕፈት ኤ.ሃ.ባ.ዲ.ሊ.

3 ጥቅምቲ 2014።